

XXII TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine 5 Ms 4:1-2.6-8)

Lugemine viiendast Moosese raamatust:

Mooses rääkis rahvale ja ütles: “Kuula, Iisrael, seadusi ja määrusi, mida mina õpetan teid pidama. Kuulake, ja te jääte elama ning lähete ja pärite maa, mille Issand, teie esiisade Jumal, teile annab. Ärge lisage midagi sellele, milleks mina teid kohustan, ja ärge heitke sellest midagi kõrvale, vaid pidage Issanda, oma Jumala käske, millest mina olen teile rääkinud. Pidage neid au sees ja käige nende järgi, sest see on teie tarkus ja mõistlikkus rahvaste silme ees, kes ütlevad neid seadusi kuuldes: “See suur rahvas on tõesti tark ja mõistlik!” Sest millisel suurel rahval on jumalad, kes on neile nii lähedal nagu Issand, meie Jumal, on meile iga kord, kui me teda hüüame? Ja millisel suurel rahval on seadused ja määrused, mis on nii õiglased nagu kogu see käsuõpetus, mille ma täna panen teie kõigi ette?”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 15:2-3 4.5. R:1)

R: Issand, kes tohib elada su pühal mäel?

See, kes elab laitmatult ja on õiglane,
räägib tõtt oma südamest;
kes ei peksa keelt ega tee teisele kurja
ega laima oma ligimest.

R:

Kelle silmis on nurjatud põlgust väärt,
kuid au sees need, kes kardavad Issandat.

Kes annab vande enda kahjuks,
aga oma vannet ei murra.

R:

Kes ei anna oma raha laenuks
selleks, et kasu saada,
ega võta süütu vastu altkäemaksu.

Kes nii teeb, ei kõigu ialgi!

R:

(Teine lugemine Jk 1:17-18.21b-22.27)

Lugemine püha apostel Jaakobuse kirjast:

Mu armsad vennad, kõik hea, mis meile osaks saab, ja iga täiuslik kingitus tuleb ülalt, valguse Isalt, kelle juures ei ole muutust ega varju. Vabal tahtel on ta meid sünnitanud tõe ja sõnaga, et me oleksime tema loodu uudseviili. Võtke tasase meelega vastu see sõna, mis teisse on istutatud ja mis võib teie hinged päästa. Kuid ärge seda sõna üksnes kuulake, vaid tehke selle järele, muidu te petate iseennast. Sest puhas ja laitmatu teenimine Jumala ees on see: vaeslaste ja lesknaiste eest hoolitsemine nende viletsuses ja hoidumine end maailmaga rüvetamast.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jk 1:18)

Halleluuja. Vabal tahtel on Isa meid sünnitanud tõe ja sõnaga, et me oleksime tema loodu uudseviili. Halleluuja.

(Evangeelium Mk7:1-8.14-15.21-23)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal kogunesid Jeesuse juurde variserid ja mõned kirjatundjad, kes olid tulnud Jeruusalemmast. Ja nad nägid, et tema jüngrid võtavad leiba ebapühade, see on, pesemata kätega. Variserid ise ja juudid ei söö enne, kui nad on peotäie veega käsi pesnud. Nii peavad nad oma esivanemate pärimust. Ka turult tulles ei söö nad enne, kui on käsi pesnud. Ja on veel palju muud, mida nad on võtnud pidada, nagu karikate, astjate ja katelde loputamine.

Ning variserid ja kirjatundjad küsisid Jeesuselt: “Miks sinu jüngrid ei ela esivanemate pärimuse järgi, vaid võtavad leiba pesemata kätega?” Aga tema vastas neile: “Prohvet Jesajal on õigus, kui ta teie, silmakirjatsejate kohta ütleb: see rahvas austab mind huultega, kuid tema süda on minust kaugel. Ilmaeagu teenivad nad mind nii, sest nende õpetus on inimeste käskimised. Te jätate kõrvale Jumala käsu ja peate inimeste pärimust.”

Siis kutsus Jeesus rahva taas enda juurde ja ütles: “Kuulake mind kõik ja mõistke! Miski ei saa tulla inimese sisse väljaspoolt ja teda rüvedaks teha, vaid see, mis inimese seest välja tuleb, rüvetab teda. Sest seespoolt, inimese südamest, tulevad kurjad mõtted, kõlvatus, vargus, tapmine, abielurikkumine, ahnus, lõbuhimu, kurikavalus, liiderlikkus, kadedus, jumalasalgamine, kõrkus ja rumalus. Kogu see kurjus tuleb seespoolt ja rüvetab inimest.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, filosoofias on tuntud nn Buridani eesli fenomen, see tähendab hüpoteetiline olukord, kus näljane eesel seisab kahe täpselt ühesuguse heinakuhja vahel. Kuna eeslil puudub kriteerium, mille alusel otsustada, kumb heinakuhi talle paremini sobib, siis sureb ta nälga. Mainitud filosoof, kes elas XIV sajandil, kasutas seda näidet, et viidata moraalsele determinismile, see tähendab konfliktile inimese vaba tahte ja jumaliku ettemääratuse vahel.

Looduses ja päris eesliga seda probleemi ilmselt ei teki – kasvõi juba tuule tõttu, mis enamasti puhub ühest suunast ja juhatab näljase looma lõhna järgi kiiresti sihile. Nii tuleb meilgi hoida oma vaimsed ninasõõrmed lahti, et mõttelaiskusest üle saada, sest praktiliselt alati on otsustamiseks olemas mingi kriteerium, mille kohaselt on üks käitumisviis ikkagi parem kui teine.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, miski ei saa tulla inimese sisse väljaspoolt ja teda rüvedaks teha, ütleb Jeesus tänases evangeeliumis. Need sõnad juhatavad nii mõnegi meist lapsepõlvveradadele ja tuletavad meelde neid, siis peaaegu igapäevaseid stseene, kui pahane ema pidi aina kordama: “Kui sa väljast tuled, pese esimese asjana kohe käed ära! – Enne lauda istumist marss käsi pesema, muidu süüa ei saa! – Kas sa pärast tualetti pesid käsi seebiga? Ah et pesid – väga huvitav, aga miks siis seep kuiv on? – Koolist tulles riietu ümber ja ära jäta oma riideid ja kingi vedelema, vaid pane nad ilusti kappi ära! – Kus su kombed on!” – Igal juhul niisugused on minu lapsepõlvemälestused, kuidas mu vanemad tegid kõik, et minus elanud väike põrsake ei saaks suureks kärsakandjaks kasvada. Nii tajume tänases evangeeliumis ka teatud vastuolu.

Selleks, et asja tuumani jõuda, tuleb siiski endale selgeks teha erinevus hügieeninõuete ja religioossete eesmärkide vahel, mille kritiseerimisele on see evangeelium suunatud. Kindlasti tunnetasid juba ürginimesed vahet mustade – see on määrdunud, rasvaste või kleepuvate – käte ja puhtakspestud käte vahel; ilmselt oli pandud ka tähele seost käte ja toidunõude korraliku pesemise ja nakkushaiguste ärahoidmise vahel. Kuid rikkaste juutide ühiskonnas polnud see peamine. Nemad uskusid, et kuuluvad Jumalast äravalitute hulka, sest Jumala armu nägid nad väljenduvat rikkuses, pikas elueas ja laste rohkuses; samuti olid siis ka hügieenireeglid nende juures staatuse sümboliks, sisuliselt liturgiaks – Jumala teenimiseks rituaalide kaudu.

Jeesus aga pööras nende maailmapildi pea peale ja õpetas, et liturgia ei ole eesmärk omaette, vaid

see on ainult treeningprogramm, harjutamine, mõtete kogumine, järele mõtlemine oma elu üle – kuidas käituda paremini, kahetseda eksimusi, parandada oma vigu ja neid edaspidi juba ette ära hoida. See tähendab, kuidas olla õiglane oma ligimese vastu, kuidas käituda vaenlasega ise kurjategijaks muutumata, et tekkiv kahju oleks mõlema tülipoole jaoks minimaalne.

Armsad õed ja vennad, iga sportlane oskab vahet teha treeningu ja võistluse vahel. Kuigi ka treeningul võisteldakse iseendaga, oma võimetega, kuulatakse nõuandeid selle kohta, mis aitab joosta kiiremini, hüpata kõrgemale või tabada täpsemalt. Võistlusele jõudes selgub aga vorm konkurentide suhtes: kas ollakse nendega võrreldes võitja või kaotaja. Tulemus võistlustel saab aga taas osaks treeningust järgmiste võistluste jaoks.

Nii peame meiegi õppima liturgiat ja elu omavahel sobitama, nii et üht või teist ei saaks liiga palju või liiga vähe, et meie süda ei jääks Jumalast liiga kaugemale, ning et inimeste tehtud otsused ja reeglid ei läheks tema käskudega vastuollu. Vaid see, mis inimesest välja tuleb, rüvetab inimest; nii peame harjutama oma vaimu, et kui meis tekivadki kurjad mõtted, siis suudaksime nad lämmatada juba eos ega hakkaks neid kunagi teoks tegema. Aamen.